

نقش رابطین سلامت در ارتقاء شاخص های سلامت

برای دستیابی به توسعه اجتماعی پایدار به همیاری تک تک افراد جامعه نیاز هست . تامین سلامت وارتقاء آن یکی از زیربنایی ترین ابعاد توسعه و تکامل اجتماعی بشر بوده که شاید بیش از جنبه های دیگر نیازمند همکاری عمومی باشد چرا که آگاهی ومسئولیت و اقدام عملی تک تک افراد برای این امر ضروری است .

رابطین بهداشت پیشتازان این همیاری عمومی هستند که داوطلبانه قدم در راه جلب مشارکت مردم در ارتقاء سطح سلامتی جامعه گذاشته اند . طرح رابطین بهداشتی در مرحله اول در سال 1369 برای حاشیه شهرها به اجرا در آمد . این طرح در شهر مراغه نیز همزمان با بسیاری از شهرهای دیگر از سال 1373 در مراکز شهری اجرا می گردد و از اوایل سال 1385 در مناطق روستایی نیز در حال اجراءست . در حال حاضر تعداد 768 نفر رابط در مراکز شهری وتعداد 704 نفر رابط در روستاها ومجموعاً 1472 نفر رابط مشغول فعالیت داوطلبانه خود هستند و حدود 50 درصد از خانوارهای شهرستان تحت پوشش رابطین هستند.

اهداف برنامه رابطین:

- بالا بردن سطح آگاهی افراد جامعه در جهت لزوم برخورداری از بالاترین سطح سلامت
- افزایش پوشش خدمات بهداشتی در گروههای مختلف جامعه به ویژه در ساکنین حاشیه شهرها
- ایجاد زمینه مناسب برای آموزش
- ایجاد علاقه وانگیزه در افراد جامعه برای مشارکت در پیشبرد اهداف وبرنامه های بهداشتی
- جمع آوری اطلاعات صحیح جمعیتی وآمارهای مربوط به مرگ ، تولد وتنظیم خانواده از جمعیت تحت پوشش
- ایجاد همکاری های بین بخشی با مشارکت بخش های مختلف توسعه (شهرداری ، آموزش وپرورش ، هلال احمر ، نهضت سوادآموزی و .....)
- آموزش وتوانمندسازی کادر بهداشتی در جذب نیروهای مردمی واستفاده از پتانسیل های بالقوه آنان در ارتقاء سلامت جامعه

رابطین بهداشت :

رابطین بهداشتی ، زنان متعهد ودلسوز محله خویشند هر رابط بهداشتی با برخورداری از علاقه وانگیزه برای انجام فعالیت های بهداشتی ، حداکثر 20 خانوار از همسایه ها را در محله خود تحت پوشش دارند وحلقه واسطه بین مراکز بهداشتی - درمانی و بازوی پرتوان این مراکز می باشند.

شرایط انتخاب رابط :

- داشتن مقبولیت اجتماعی
  - با سواد
  - داوطلب بودن ، علاقه مند به همکاری وداشتن فرصت کافی
  - موافقت همسر
  - داشتن اعتماد به نفس
  - داشتن دانش حل مسئله و مهارتهای ارتباطی
- وظایف رابطین بهداشت:

- شرکت در دوره های آموزشی ویژه رابطین
  - انتقال دانش ومهارت های بهداشتی به خانوارهای تحت پوشش
  - برقراری ارتباط صحیح و موثر با خانواده های تحت پوشش
  - تشویق خانوارها به حضور مستمر در مراکز بهداشتی درمانی منطقه واستفاده از تسهیلات موجود در مرکز
  - جمع آوری اطلاعات جمعیتی ،آمارهای مربوط به تولد ، مرگ ومیر ومهاجرتها وتعین نیازهای بهداشتی واولویتهای آموزشی مرتبط با وضعیت سلامت وبیماری خانوارها
  - برقراری ارتباط بین واحدهای بهداشتی وافرادخانوارهای تحت پوشش
  - مداخله برای ارتقاء سطح سلامت خانواده ها
  - نوآوری وابتکار وخلاقیت در زمینه ارتقای شاخص های بهداشتی محله خود
  - انجام پیگیری های مراقبتی بهداشتی تا حصول نتیجه
- مجموعه آموزشی رابطین بهداشت:

این مجموعه یک راهنما برای بحث وگفتگو در کار جلسات رابطین است واز کتاب مقدماتی ، کتاب مربیان وپنج کتاب دیگر تشکیل شده است : کتاب اول سلامت کودکان ، کتاب دوم سلامت باروری ، کتاب سوم سلامت خانواده ها ، کتاب چهارم سلامت جامعه ، کتاب پنجم آشنایی با بیماریها. آموزش رابطین :

کلیه رابطین بایستی قبل از فعالیت دوره آموزش مقدماتی را بگذرانند که مدت آن حداقل 3 ماه می باشد. دوره تکمیلی ، پس از شروع به کار رابطین تشکیل می شود وشامل جلسات متنوع در موضوعات مختلف بهداشتی است که رابط پس از این مرحله باید قادر باشد این اطلاعات را به نحو مطلوب در اختیار جمعیت تحت پوشش خود قرار دهد

-آموزش رابطین نمونه ای از آموزش مشارکتی بزرگسالان است که در آن مربیان با ایجاد جوی راحت و آزاد رابطین را در بیان احساسات ، افکار ، نیازها وتجارب خود یاری می

کنند . در آموزش رابطین از روشهای مختلف نظیر ایفای نقش ، بیان داستان آموزشی ، بررسی موردی ، نمایش عملی ، بازدید وانواع بحث های گروهی می توان استفاده کرد.